

Homilie mgr. Liesen
28 januari 2012
Inbezitname van de zetel van het bisdom van Breda
H. Antoniuskathedraal, Breda

Eminentie kardinaal Simonis, excellenties, Aartsbisschop monseigneur Eijk, monseigneur Van den Hende en monseigneur Hurkmans, en alle broeders in het bisschopsambt, priesterambt, diakenambt, alle medewerkers in het pastoraat, dierbare religieuzen, geachte commissaris Van de Donk, geachte burgemeester Van der Velden, geachte gouverneur Tieskens, dierbare religieuzen, vertegenwoordigers van parochies, beste familie, en alle broeders en zusters in Christus,

Het is een bijzonder kort evangelie, maar het bevat, zoals eigenlijk altijd, precies genoeg voor vandaag. Als het begint met de woorden *“In die tijd zei Jezus tot zijn leerlingen”* dan lijkt het misschien alsof Jezus zonder enige aanleiding allerlei zaken aansneet bij zijn leerlingen. Maar natuurlijk is er bij elke tekst een context, een situatie waarin die woorden geplaatst zijn en die kan helpen om ze beter te verstaan. Laten we even bij de context beginnen. Wat er aan het korte evangelie vooraf gaat is een uitspraak over schriftgeleerden en farizeeën. Schriftgeleerden en farizeeën kennen we. Voor ons gevoel kent het evangelie namelijk twee partijen: aan de ene kant de goeden, Jezus en zijn leerlingen, en aan de andere kant de slechten, de schriftgeleerden en farizeeën. Dat is een zwaar vertekend beeld en het is ook heel onlogisch. Jezus heeft van zichzelf gezegd dat Hij niet gekomen is om de Wet op te heffen, maar te vervullen. Dan zouden juist de schriftgeleerden die de Wet goed kennen, en de farizeeën die zich inzetten voor een strikte naleving, de natuurlijke bondgenoten van Jezus moeten zijn. Maar dat zijn ze niet. Jezus heeft forse kritiek op hen. Jezus heeft een dubbel verwijt aan hun adres: (1) wat ze anderen voorhouden, doen ze zelf niet, en (2) wat ze wel doen, doen ze uit eerzucht, niet voor God. Dat is wat er vooraf gaat aan dit korte evangelie.

Nu is het altijd gemakkelijk om kritiek te hebben, het is gemakkelijk om iets omver te werpen, maar dan moet je het zelf wel beter doen. En juist daarover gaat dit kleine evangelie. Jezus weet dat er grote gevaren kleven aan leiding geven en verantwoordelijkheid dragen; menselijke gezagsdragers kunnen het spoor bijster raken, ze kunnen ontsporen. Als Jezus dat ontmaskert, dan doet Hij het zo dat er zicht komt op het ware gezag, dan geeft Hij aan hoe het wel kan en hoe het volgens Hem zou moeten. Hij is daarin heel radicaal: wij staan allemaal onvoorwaardelijk onder God: één Meester, één Vader voor allen. Er is niemand is uitgezonderd: voor God zijn allen gelijk.

Jezus vat het dan samen in deze woorden: *“wie de grootste onder u is, moet uw dienaar zijn.”* En wat dienaar-zijn dan precies inhoudt, dat heeft Hij heel overtuigend laten zien omdat Hij zijn leven gegeven heeft. Hij geeft zijn leven voor zijn leerlingen, die Hij zijn vrienden is gaan noemen. En zelfs meer nog dan vrienden: Hij noemt ze familie: *Mijn moeder, mijn broeder en mijn zuster* – zegt Hij – *– zijn zij die de wil van God volbrengen.* Jezus is dienaar van het geluk van mensen tot het uiterste: geeft zijn leven; zijn kritiek is dus niet beperkt tot woorden, maar Hij laat metterdaad zien hoe het anders moet. Dienaar zijn van elkaars geluk, naar Gods plan. Dat geldt in de kerk voor allen zonder uitzondering.

Daar ligt, denk ik, beste mensen, de sleutel voor ons om te verstaan wat ons hier vandaag samenbrengt. Het bisdom Breda krijgt een nieuwe bisschop. Wat betekent dat? Uiteindelijk betekent het dat God in zijn liefde ons aan elkaar geeft. Door een beslissing van onze heilige vader paus Benedictus XVI komen een bisdom en zijn nieuwe bisschop bij elkaar. Natuurlijk is daar ook wel menselijk werk aan te pas gekomen, maar in de kerk geloven we dat de heilige Geest de beslissingen van de paus stuurt, en de resultaten zijn altijd vreugdevol als we ons erop

toeleggen om – zoals Jezus dat noemt: de wil van God te volbrengen. En concreet betekent dat voor ons: dienstbaar te worden aan elkaars geluk naar Gods plan.

Het eerste dat daarvoor nodig is, is elkaar leren kennen. Ons leven is onderdeel van de heilsgeschiedenis, dat is een plan waarmee God begonnen is, een plan waaraan Jezus een beslissende wending heeft gegeven door dienaar te zijn tot het uiterste en daardoor is het een plan dat doorloopt tot in onze tijd. Die geschiedenis van heil is een geweldig avontuur. In dat plan van God hebben mensen geweldige dingen meegemaakt. Maria heeft nooit verwacht dat ze moeder van de Verlosser zou worden, maar ze is op het avontuur ingegaan en door haar ja-woord en gehoorzaamheid aan God werd ze dienstbaar aan het geluk van heel de wereld. De wereldgeschiedenis heeft een andere wending genomen door haar en er is een Nieuw Verbond gekomen. Alle heiligen hebben in hun tijd die avontuurlijke stap gezet om deel uit te maken van Gods heilsplan. In de liturgische kalender van de kerk gedenken we vandaag de heilige Thomas van Aquino, een Dominicaan uit de 13e eeuw. Een groot man: groot in geleerdheid, nog groter in bescheidenheid en onvermoeibare dienstbaarheid. Van zijn persoonlijk inzet, van zijn inzicht plukt de kerk nu nog vruchten. En wij in de 21ste eeuw, U en ik, wij maken nu deel uit van deze geschiedenis van heil en het is nu ons avontuur. Ik voor mij heb geen illusies dat ik dit dienstwerk van bisschop-zijn waardig ben, maar ik wil vertrouwen op de wijsheid van God die doorheen mensen werkt en ik wil graag dit avontuur aangaan om het bisdom te leren kennen en dienstbaar worden aan het heil dat God ons wil geven.

“Wie de grootste onder u is, moet uw dienaar zijn.” Een tweede aspect van dat dienaar-zijn is, dat we de kritiek van Jezus op de religieuze leiders van zijn tijd ter harte nemen en dat betekent dus: dat we eerst zelf doen, wat we aan elkaar voorhouden, en wat we dan doen, niet voor eigen eer en roem doen, maar uit liefde voor God en voor de ander. Dat klinkt eenvoudig en logisch, maar het is een grote uitdaging. Het is eigenlijk altijd waar, maar het lijkt in onze tijd nog meer waar te zijn dan in andere tijden: Als kerk staan we voor serieuze uitdagingen en er zijn geen simpele oplossingen. Het is goed om dan vast te houden wie we zijn. Wij worden niet bepaald door de kritiek van mensen die ons of die de kerk niet mogen. Wat wij samen doen in de maanden en jaren die voor ons liggen, hoe wij gaan antwoorden op de uitdagingen van onze tijd, dat bepaalt wie wij echt zijn. De uitdaging van onze tijd aangaan, betekent altijd beginnen bij wat absoluut vaststaat en zeker is: bij Christus, bij zijn liefde voor ons die Hij heeft bewezen door zijn leven te geven, en die ons tot kerk maakt, steeds beginnen bij Christus die als enige ons in staat kan stellen Hem na te volgen.

Als kerk vieren we daarom steeds eucharistie: dat is werkelijk, zoals het 2e Vaticaans concilie het noemde, bron en hoogtepunt van ons leven als gelovige mensen. Deelnemen aan de eucharistie vraagt van ons elke keer dat we een heldere keuze maken: voor Christus, voor elkaar, en dat we daaruit steeds de consequenties trekken voor een dienstbaar leven. Moge God ons dat geven.

attrahe vagas
sustenta morbida
stimula lenta

leid de dwalenden
ondersteun de zwakken
spoor de tragen aan